

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. IX. Vocatio diuina solet sanctitatis, pacis, grauij inundationes, quæ in
Religione sunt, manifestare: vt homines ad ea[m] ingrediendam
permouea[n]tur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

concertantium, luctatorumque bene currentium, & perducis ad altas coronas. O porta præclarissima, per quã in sanctam ciuitatem intratur: per quam regnum caelorum rapitur & possidetur. Tu ducis ad æterna gaudia, & ad terram semper viuentium. O homo fuge homines: Religionem elige, & saluaberis. ingredimini sanctam hanc habitationem: ad quam vocat vos magni consilij Angelus, & illuminabit vos filios Dei per condignam satisfactionem. Hæc S. Bernardus, cuius conclusio fructus est prædictorum in hoc capite. Si enim hoc te Deus beneficio affecit, vt margaritæ huius preciosæ pulchritudinem, & ingens precium absconditi in agro theatri, & immentas diuitias cuius Regni Dei, eius iustitiæ, pacis & gaudij in spiritu sancto, tibi reuelare dignatus sit: statim debes obedire te per ad eò iucundam viam vocanti, relinquens res omnes, vt bonum illud assequaris, quod tibi manifestat.

CAPVT IX.

VOCATIO DIVINA SOLET SANCTITATIS PACIS,

*& Gaudij inundationes qua in Religione sunt, manifestare: vt homines ad eam ingrediendam permo-
ueantur.*

QVIA LVX COELESTIS ijs, quos ad Religiosum statum vocat, aperire soleat excellentias & præstantiã, quas a *Regnum Dei* in se continet: opportunum erit, easdem hic explicare, ostendendo in particulari quod spectat ad *Iustitiam & Sanctitatem*, quam ipse status sectatur, & pacem, gaudiumque in *Spiritu sancto*, quod illum comitatur. Nam & ipsa diuina vocatio solet denuo communicari, ac valde corroborati lectione librorũ, in quibus huiusmodi excellentiæ sunt explicatæ. Quibus vt fides adhibeatur, non erit nosse: Spiritum sanctum esse huius Regni Regem ac gubernatorem, quod singulari cura & prouidentia gubernat, iuxta promissionem per *Isaiã* factam, quod Religio ipsius gubernationi subiecta habitura esset b *Iustitiam* ad eò abundanter, *sicut gurgites maris, & pacem* ad eò copiosam, *sicut ingens aliquod flumen*. Quod si ex vnus contrarij proprietatibus licet alterius qualitates cognoscere: licebit dicere, quod quemadmodum in mundo duplex est diluuium illam submergens: alterum peccatorum, alterum pœnarum, tribulationum ac miseriarum sicut in capite quarto est dictum: ita in Religione duplex aliud sit diluuium ijs, quæ in mundo sunt contraria: alterum iustitiæ & Sanctitatis; alterum Pacis & Gaudij in Spiritu sancto. Aperta. n. fuit diuinæ misericordiæ abyssus, & ipseus cæli portæ, aduentu filij Dei in modum, qui e *consummatio abbreviata*, ait *Isaias*, *mundabit Iustitiam*, pluui-

a *Roma. 14.*
7.b *Isaiã. 48.*
18.c *cap. 10. 21.*

d Psal. 71. 7.

scilicet copiosissimam gratiarum ac donorum celestium : quod etiam David asseruit, dicens. *d orietur in diebus eius Iustitia, & abundantia pacis: donec deferatur luna,* eiusque mutabilitas cesset. Cum igitur iam exploratum sit, ad Salvatoris adventum fuisse in mundo Iustitiam, & Pacem: cum dicitur in diebus eius Iustitiam orituram, significat abundantiam & excellentiam Sanctitatis ac Pacis, quæ ex prædicatione Evangelij erat futura: ut apparet in Ecclesia primæva in omnibus Christianis. Quæ si duratura est, donec deferatur luna, hoc est, quamdiu hic mundus perduraverit: splendet excellentia hæc & abundantia in Religionibus, quas ipse Dominus sensim dedit, ut in eis conferretur *Sanctitatis, Pacis, & Gaudij dignitas & amplitudo* quam ipse induxit in mundum.

§. I.

a Psal. 33.

b 1. Timoth. 1. 5.

c 1. Pet. 2. 10.

Leuit. 11.

4. 2. 1. 2.

d Isai. 6. 3.

e Isai. 10. 22.

INITIVM igitur facientes à *Iustitia & Sanctitate*, quam præcipue querunt, quia ad Religionem vocantur; & quæ verè prima est ac præcipua pars Regni Dei: (quamvis omnes Tractatus qui sequentur, ad eam pertinent) breuiter nunc dicemus, eam consistere in tribus insignibus ac particularibus rebus, quas breuiter insinuauit Psalmista dicens: *a diuerse à malo, & bonum: inquire pacem & persequere eam.* Et S. Apostolus, cum dixit: *b finem præcepti esse charitatem, de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta.* Primum turres, in qua *Sanctitas & Iustitia* consistit, est cordis puritas & munditia, ut nullam habeat maculam grauioris aut leuioris culpæ, scienter saltim aduertenter siue consultò admisse. *Secunda* est conscientia *bonitas*, cum virtutum omnium ornamento, & bonorum operum, quæ ab eis emanant. *Tertia* est, *firmitas, & constantia* in duabus rebus prioribus, ita ut non debeat delitati, quam Deo debemus, sed in eius obsequio ad finem usque persequi remus: & tunc, ut ait S. Thomas, proprie vocatur sanctitas: quæ eorum est, quæ tres prædictas qualitates habuerit excellentius, quæ in Religione vita plurimum splendent. Tria enim vota tendunt, ut supra est dictum, ad euellendas radicibus peccandi occasiones, & sese addicendi continuo exercitio, quibus Dei honorem magis promoueat: in qua re maxime conantur constantiam adhibere, quæ possit esse in hac vita, idque per obligationem, quam secura adferunt vota; quæ perpetua est, & usque ad mortem irreuocabilis. Sic enim Religiosi similes fiunt ipsi Domino dicenti: *c Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum;* & quemadmodum d. *Seraphini clamabant: Sanctus, Sanctus, Sanctus,* ob infinitam excellentiam quam in omnibus tribus prædictis gradibus Sanctitatis habet: ita Religiosi per tria vota edita eleuantur, ut ter sint Sancti, imitantes ipsum Dominum in eisdem gradibus Sanctitatis, in ea excellentia & abundantia virtutum, quam Evangelica peccatio commendat. in quibus locum habet illud Isaiæ, quod etiam Apostolus allegat: *e consummatio abbreviata inundabit Iustitiam: consummatio enim*

*obseruationem sine verbū breuiatū Dominus Deus Exercituum faciet in medio
 omni terra: quia scilicet verbū Dei, quod est vnigenitus eius filius, sese abbrevi-
 uat, & constringeret induens carnem humanam; & in ea prædicaret legē
 ac doctrinam Euangelij abbreviatam, & astrictam ad decem præcepta & cō-
 silia perfectæ charitatis: quæ quasi quoddam mare ad flumen exundans, in-
 gens adferret diluuium Iustitiæ & Sanctitatis; & inundationes copiosissi-
 mas Castitatis, Paupertatis, Humilitatis, Patientiæ, ac Virtutum omnium in
 gradu valde excellenti & heroico. Omnes enim exundant in Religione, nō
 contentæ actionibus præceptorum; sed addentes eas, quæ sunt de consilio,
 cum fame, & siti ad eō infatiabili: vt nunquam sibi satis esse existiment; sed
 nouas rationes, & inuentiones querant, ad eas perfectiūs exequentas. Et
 quemadmodum Olee dixit, quod prius non esset veritas, nec misericordia, nec
 gloria Dei in terra; sed maledictum & mendacium, & homicidium, & furium in-
 uaduerant, & sanguis sanguinem tetigerat. Ita nunc dicere licet: Deum habe-
 re in medio terræ paradisi Religionis, quæ illo diluuiō non submergi-
 tur; sed potiūs in ea floret veritas, regnat misericordia; & vt Isaias dixit: h
 gloria Domini repleta est terra, sicut aqua maris operientes: à cuius ordinario
 fluxu tanto feruore virtutes fluunt, vt vnus meritōram & sanctorum ope-
 rum fluxus, alterum assequatur; vt locum habeat, quod S. Ioannes dixit, i qui
 uultus est, iustificetur: & Sanctus sanctificetur adhuc: Tot sunt autem, qui huic
 gratiæ Religione studeant, vt Isaias Proheta de Ecclesia ipsa dixerit: k in
 uulatio Camelorum operiet te. Qui autem sunt hi Cameli, (ait Sanctus Hiero-
 nymus) nisi qui se ipsos rebus omnibus exuerunt, vt per angustam acūs fo-
 rumen, quod est arcta perfectionis Euangelicæ porta, pertansirent; imitan-
 tes Dominum, qui hoc nomine, vt diximus, l Camelo se comparauit? Hi sunt
 cameli spirituales, qui magna cura obedientia & subiectione permittunt
 se onerari, quantum viribus suis ferre possunt; vt suo Creatori eum omni
 perfectione deseruiant. Suntque in Ecclesia tot huiusmodi spirituales Ca-
 meli, ob Religionum multitudinem, vt quasi aquæ diluuium eam vndique
 operiant; nec poterit iam dicere Propheta Michæas, n quod perierit Sanctus
 deterra, & rectus in hominibus non sit; & quis optimus in ei, est quasi Palustris: &
 quæ uelut, quasi spina de sepe, aut arbor spinis plena: in sacro enim hoc sta-
 tu multi conantur Sancti esse eum excellentia, & constantia in Sanctitate; &
 alle arbores floridæ, & fructuolæ abundantes floribus bonorum deside-
 riorum; & fructibus bonorum operum. Quod si quæ spina erumpant,
 eant operam, vt falce mortificationis eas abscondant, ac diuini amoris
 igne comburant. Cessent igitur, O Propheta satete, querelæ tuæ; nec
 amplius dicas v tibi, quia factus sum sicut, qui colligit in Autumno racemos
 granatorum: non est botrus ad comedendum: nam in hac Religionis uinea non vnū*

Rom 9.27.

g Osee 4.1.

h Isaias 11.0

i Apo. 22. 11.

k Isaias 60.6

l ibidem.

m Mat. 19. 24

cap. 9.

n Michæa.

7.2.

a Cnt. 1. 14

o Isa. 59. 3.

tantum, sed plurimos inuenies botros, eosq; dulcissimos, & fragrantissimos, sicut les botro illi in Cypri ex vineis Engaddi collecto, qui est dilectus Ecclesie Iesus Christus Iesus, cuius vitam magna cum perfectione imitantur. Quasi si praeoquas ficus desiderat anima tua: hic plurimas inuenies, easque multas, quae in aetate tenera virtutem habent maturam, & sanctitatem perfectam. Et tu quoq; Sancte Propheta Isaia, qui eundem habebas sensum conuertens planctum in gaudium: nam in medio mundani populi habet Deus aliquid delectum, cuius o manus non sunt polluta sanguine, sed Myrrha Moriticenis; cuius labia non loquuntur mendacium; sed veritatem; cuius cor non dolorem, & parit iniustitiam: sed concipit timorem Dei, & parit spiritum castitatis; non rumpunt omnia aspidum, ut erumpat Regulus: sed potius ea conculcane cuiquam noceant; non texunt telas araneas, ut capiatur paruulos; sed serua euiferant, ut eos foueant; non repellunt veritatem, neq; occultant Iustitiam: sed eam potius promulgant ac praedicant. Quicumque eorum a peccato abstinet, non depradationis periculo est expositus, sed honori ac quieti dispositus; non odio & vexatione, sed amore & benedictione aliorum numerum se facti: quia nihil plus inter ipsos amatur, quam virtus; nec in tantum honore habetur, quam puritas; nec magis laudatur, quam Sanctitas.

§. II.

a Philip. 4.

7.

b Isa. 32. 7.

c Job. 5. 23.

Lib. 6. Moral. cap. 16.

EX HIS Iustitiae, & Sanctitatis inundationibus fluunt etiam inmundiciae. Enes apacis, quae exsuperat omnem sensum, & in hoc felici statu splendet ac minet. nam, ut Isaia dicit: b erit opus iustitiae pax, & cultus iustitiae silentium, & securitas usque in sempiternum. Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fiducia, & in requie opulenta. Quae promissio, etiam in Christiano populo sit facta; congregatio tamen Religiosorum praeter amorem omnibus eius sit particeps, ut quae Iustitiae perfectionem legetur: ex qua oritur ut perfecta cum Deo suo pace fruatur, ponens in eo totam suam fiduciam; magnam etiam pacem secum habent, indicentes silentium agnitionum passionum; & simul cum proximis suis, coniungentes se illis in virtute ne charitatis. Hic illud impletur, quod est apud Iob c cum lapidibus Regionum erit pactum tuum, & bestia terra pacifica erunt tibi; & scies quod pacem habent in tabernaculo tuo. Qui sunt (ait S. Gregorius) Regionum lapides; nisi Apostolici, & perfecti viri, qui in Religionibus degunt? qui sunt quasi directae Regionem & nationes Ecclesiae. cum his viuus & electis lapidibus pactum, & foedus inquit, qui ex Dei inspiratione statuit, eius professionem sequi. Ex quo provenit, quod bestia terra, passiones scilicet bestiales & carnales tantum cum eo pacem seruent, ut licet latent & rugiant; non tamen morde-

ant, aut la sionem aliquam adferant: quia Rex huius Regni, qui princeps est pacis, eas cohibet, ac regit: vt omnes eius ciues sint inter se concordēs.

Hæc aded copiosa pax ita est huius statûs propria, vt cum Sancto Basilio dicere possimus, fundatum esse à Deo ad eam pacem renouandam, quæ summâ abundantia emicuit in aliquibus Ecclesiæ Statibus: quorum vnus fuit, quem primi Christiani tenuerunt. De quibus S. Lucas ait, *multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna: nec quisquam, eorum quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat.* Cum autem huiusmodi animorum coniunctio decursu temporis imminueretur, & charitas refrigesceret, paxq; illa turbaretur, ed quod quisque attenderet ad ea, quæ essent propria: prospexit Dominus noster huic malo, constituens statum Religiosorum à communi illo, & vulgari Christianorum separatam: vt in eo seruaretur illa animorû vnio & pax aded excellens. Nam inter Religiosos nihil est alicuius proprium, sed omnia sunt communia in omnium vtilitatem & vsum: animi ipsi, corda, corpora, salus, vestes, cibus, labores, pugna, & coronæ: omnes eundem habent Deum, & eundem Patrem; omnes diligunt se tanquam amici & fratres Christi, & tanquam membra vnus corporis; sunt que vno spiritu vniti per gratiam vnus & eiusdem vocationis. Ideo que optimè illis competit illud Apostolice pax Christi exultet in cordibus vestris, in qua & vocati estis in vno corpore. nec vterus dicit Michas Propheta, non esse fidelitatem, neque amicitiam, neque vnam veram iurisdictionem: *er Duces & milites: inter Patrem & filios, inter fratres & amicos, nam in maximi hominis inimici sunt domestici eius:* in hoc enim statu horum contrarium eminenter resplendet. Nam Prælati subditos suos cum amore gubernant, & Subditi etiam cum amore suis se Prælatis subijciunt; filij obediunt Patribus spiritualibus, & hi sollicitè attendunt ad illorum vtilitatem; fratres mutud se ex corde diligunt: quia sunt fratres in Christo; amici mutuum sibi seruant fidelitatem, quia eorum amicitia fundatur in solo Deo: & domestici, nec vestigium ostendunt inimicitia aut rancoris: quia sunt domestici Dei, vera charitate coniuncti. Et hac ratione ait S. Basilius, renouari etiam hic pacem illam, quæ in statu Innocentiæ floruisse, in quo nullæ fuissent discordia: nūquam enim pax cum alijs læditur, aut amittitur, quin prius aliquis eam secum ipse lædat. tunc autem quisq; secum pacem habuisset, propter subiectionem omnimodam, quam virtute Iustitiæ originalis carolabuisse ad spiritum. Ita vt & bestia & fera fuissent homini subiecta. Hæc pax turbata fuit peccato Adami: ad quam reparandam Deus factus fuit homo: quem quasi testamento reliquit suis Apostolis, cum omnibus in cænaculo recollectis dixit: *pacem relinquo vobis: pacem meam do vobis.* Cuius maxime participes sunt Religiosi Apostolicè viuentes in cænaculo Sanctæ Religionis: quos propria Vocationis gratia pacificat, vnit charitas, continet

De Constit. Monac. 19.

d Act. 4. 32.

e Coloss. 3. 15

f Michas 6.

g Ioan. 14. 27.

mortificatio, concordies facit paupertas, obedientia rectificat; vota & communia mutua auxilia stabiliunt, & perficiunt. Debilis enim à robusto iuuatur, infirmus à sano: quia vnus virtus & fortitudo supplet alterius debilitatem & infirmitatem: mutuam sibi operam instat seruatorum sibi præstantes nec propterea amittentes libertatem: quia non ex necessitate serui sunt, sed ex charitate, qua quidquid vnus potest & habet, est omnium; & quod omnes possunt, & habent, est singulorum: ideoque nulli quidquam deest, & omnes mutuam inter se concordiam seruant. Et quid Religio est aliud, nisi ea quædam Noë: in qua, cum tot essent feræ; summa tamen erat Sanctitas, & honestas: ibi enim & à generationis actibus se omnes continuerunt, & verus Dei, ita omnes ipsi Noë subieciunt, ut ab eius manu, acciperent, quæ comedere; & propensionem continerent, quam aliàs habebant, ut aliarum carnibus velcerentur. Hic etiam expletur, quod Isaias de prodigiis pace protulit futura in Ecclesia. *h. Habitat, inquit, lupus cum agno, & pardus cum hædo accubabit, vitulus & leo, & onis simul morabuntur, leo enim & vitulus obliuiscuntur carnem comedere, quasi bos comedent paleas.* Diuinæ enim Vocantis vis, & efficacitas discordantium corda, & naturales constitutiones mutuas repugnantes, motes aliàs omnino contrarias commutat, & ad vniuersam concordiam in Religione reuocat.

Genes. 7.

h. Isaias. 11. 6

Pugnam
contra pas-
siones ha-
bet.

i. Cant. 7. 1.

Non quidem negamus, aliquam esse in Religione pugnam, quia vnusquisque cum suis passionibus bellum gerit: sed hoc non aufert ab eo veram pacem, sed auget potius, gaudio & exultatione victoriæ: ut liceat Religione explicare illud Canticorum: *quid videbis in Sulamite, nisi choros castrorum Sulamitis,* quod interpretatur pacifica, est pacifici Salomonis sponsa, & reuera Ecclesiam Catholicam, eiusque singularem partem, Religionem scilicet dilectissimam sponsam illius Regis, qui eminenter pacifici nomen promouetur. In ipsa autem Sulamite sunt chori & castra: chori cantorum, castra militum: nam Religiosi vera charitate coniuncti, simul Deum laudant, & contra propria vitia & passiones pugnant, ita ut neque laus Dei propter illam pugnam impediatur: neque pugna propter laudem retardetur: sed potius altera alteram iuuat: quia pugnatur, ut Deus laudetur; & laudatur Deus, eo quod pugnando victoriam obtineatur.

SE D quoniam in terra (ait S. Basilius) non superest iam aliquid, cum qui Religiosæ vite præstantiam & excellentiam conferamus: opus est ad eam confugere, & celestem illam Angelorum coniunctionem contemplari: quæ etsi in diuersas hierarchias & choros sunt distincti, habeantque diuersos gradus Inferiorum & superiorum: tantam tamen habent pacem, ut neque maior minorem contemnat; neque minor tubterfugiat debitam maiori subiectionem; & vnusquisque libentissimè alteri communicat, quod habet eo-

rum enim in thesauri sunt virtutes, ac diuitiæ caelestes: quæ neque pereunt, neque immi-
nuntur, etiam si alijs comunicentur. Huius igitur Angelici status
est imago quædam sacra Religio: in qua per eiusdem Dei gratiam vnio hæc
florēt inter maiores, minores, & æquales; fundata in vera charitate & con-
firmata cum voluntate diuina: cui omnes sese sponte subijciunt, & hunc
reputant maximum suum thesaurum: mutuo sese iuuantes ad spirituales vir-
tutum diuitias comparandas, & singuli rapientes prodigioso quodam mo-
do, quod alterius est; ita vt nihil auferant, nec vnquam iniuria fiat. Hæc apud
S. Basilium: suntque experientiâ comprobata in Religionibus, quæ in
sanctorum Institutorum obseruantia florent: id quod præcipuum est ad eas
implectendas, motiuum: eò quod pacis, huius & coniunctionis pulchritu-
do, magnetis instar hominum secularium corda ad se trahat. Ideoque Chris-
tum D. N. cum suos discipulos tanquam diuinæ huius vocationis mini-
stros, & instrumenta misit, iussit; *intraentes in domum, salutare eam dicentes:*
Pax huic domui: vt sic afficerentur ad recipiendam Christianam Religionem,
quæ talem eis pacem offerebat: & ijs, qui ad eam suscipiendam apti erant,
(quos filios pacis appellat) hoc verbo præbebant eam interius delibandam:
si sic omnino sese dedentes, eam amplectebantur. Quod idem euenit in
vocatione ad statum Religiosum, vt in proximo capite apparebit.

CAPVT X.

SPRITVALE RELIGIONIS GAVDIVM, QVOD SO-
let Deus delibandum præbere ijs, quos ad eam vocat.

EX HAC IUSTITIA & pace, quæ florent in Religione, oritur gaudium & læ-
ticia spiritualis, quæ propria est Regni Dei. Quæ adeò est copiosa: vt ex-
citantis fluminis instar omnes humani cordis sinus impleat; imò adeò su-
perest, vt non possit illam capere, quod Apostolus de se ipso dicebat: *re-*
pletus sum consolatione, & superabundo gaudio. Hic incipit de gustari, quod dice-
bat Dauid: *b inebriabuntur ab ubertate domus tue: & torrens voluptatis tue potabis*
me. Rectè autè dicit: inebriabuntur. Quemadmodum enim homo non inebria-
tur, quando solù bibit, quod eius stomachus ferre potest; sed cum plus hau-
erit, quam possit digerere: ita Deus tantâ gaudij copiâ præbet suis seruis, vt
mancant ebrii, sicut qui vltra præscriptum limitem biberunt, apponentes os
ad caelestium deliciarum torrentem. Et propterea in Scriptura vocatur lubi-
cus, qui (S Gregorio teste) est gaudium quoddam adeò ingens, vt nec verbis
explicari, nec intra cor detineri possit, quin foras erumpant indicia eius
magnitudinis: de quo dixit Dauid: *c beatus populus, qui scit inebriationem, & ex-*
perius est gaudium (quod reliqua omnia excedit) in Deo suo, d beatum di-
ctum mundus populum cuius promptuarii plena sunt, oues eius fetosa, boues eorum
crassa, cum non sitruina materia, sed abstrenuorum militum castris ita propu-
guetur

Mat. 10. 12
Luca 10. 6.

a 2. Cor. 7. 4
b Psal. 35. 9

Lib. 24. Mo-
ral cap. 5.
c Psal. 88. 26
d Psal. 143. 15